

Ἐπαρχίαν καὶ ἡ Ἡλείακῃ Πύλος. μετὰ τὸν Χελώνάτιον τὸ Ἀκρωτήριον, τὸ ἐπάμεινον Ἀκρωτήριον, Ἰχθύς καλεῖται, κατὰ τὸν Ἀλφειὸν Ποταμὸν τῆς Ἡλίδος ἀκόμη ἀπαεῖθρυνται καὶ ἡ Κυπαρισσία πόλις, τὸ πάλαι μεγίστη, ὅτις καὶ Κυπάρισσος ἐκαλεῖτο, ἀφισαμνή τῆς Μεσσηνίας 50. μίλια, ἢ κατ' ἄλλους 35., παραθαλασσία. εἰς αὐτὴν τὴν Ἡλίδα, ἦτορ καὶ ἡ Λαίτεια πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσκόροντα τὰ ὄσα τῶ Πέλοπος, καὶ τὰ τόξα τῶ Ἡρακλέους, τὰ ὁποῖα εἶχεν ὁ Φιλοκτύτης εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὰ ἐξῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. ΙΗ΄.

Περὶ τῆς Ἀρκαδίας.

ΜΕ ὅλον ὅπερ μετὰ τὴν Ἡλείαν, ἔπειτα κατὰ τὸ παραθαλάσσιον ἢ Μεσσηνία, ἀλλὰ προτὲρ νὰ εἰπῶμεν περὶ αὐτῆς, εἶναι χρεῖα νὰ διαλάβωμεν ὡς τῆς Ἀρκαδίας, ἀκολουθῶντες τὴν ἀπαεῖθρυσιν τῶν ἀρχαίων. Αὕτη λοιπὸν ἡ Ἀρκαδία (μὲ ὅλον ὅπου τώρα κοινῶς Ἀρκαδία λέγεται, ἢ Ἀλίαρτος πόλις παραθαλασσία τῆς Μεσσηνίας) κατ' ἑδρὴν μέρος αὐτῆς ἤπτετο τῆς θαλάσσης, ἀλλ' ὅλη ἤπτε Μεσόγειος, καὶ ἐδιαιρεῖτο εἰς ἀνωτέραν, καὶ κατωτέραν, καὶ ἡ μὲν ἀνωτέρα Ἀρκαδία εἶναι ἐκεῖνο τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον εἶναι μεταξὺ τῆς Ἀχαιίας, καὶ τῆς Ἡλείας, εἰς τὴν ὁποίαν λέγεται νὰ ἐγενήθη ὁ Πελασγός, καὶ ἀπ' αὐτῆς ὠνομάσθη καὶ αὕτη ἡ Ἐπαρχία Πελασγία. ἔπος ὁ Πελασγός ὑπερεῖχε πῶν λοιπῶν, τόσον εἰς τὴν δυνάμιν τῆ σώματος, ὅσον καὶ εἰς τὴν ὠραιότητα, καὶ εἰς τὴν φρένησιν. ὅταν οὖν ἐπέτος ἐβασίλευεν, ἐδίδαξε τὰς Ἀνθρώπους νὰ οἰκοδομήσων Καλύβας, διὰ νὰ ἤμπορῶν νὰ σώζωνται δὲ αὐτῶν ἀπείραχτοι ἐκ τῶν ψυχροτήτων τῆ χειμῶνος, ἄπο τῶν βροχῶν, καὶ ἄπο τὴν καύσιν τῆ Ἡλίου, καὶ τὴν ἐνάχλησιν πῶν ἀέμων. ἀκόμη τὰς ἐδίδαξε πρῶτος αὐτὸς, νὰ τρέφονται μὲ τὰς βαλαύς τῶν Δρυῶν, καὶ μάλιστα τῆς Φυγῆς, ἢ ὁποῖα

ποία χησις τῆς τροφῆς ἐπεκράτησε καὶ εἰς τὰς μεταγενεστέ-
 ρας, καὶ γὰρ ἐνδύονται μὲν τὰ δέρματα τῶν Ἰών ὑστερον ἐ-
 κλήθη αὕτη ἢ Ἐπαρχία Ἀρκαδία, ὑπὸ Ἀρκάδος τῆς Τιῦ
 τῆς Διός, ἢ ὑπὸ Ἀρκάδος τῆς θυγατρὸς τῆς Καλλιπῆς,
 τῆς ὁποίας τὰ ὄσα ἐφέρθησαν ὧδε ἐκ τῆς Μαινάλης ὄρους
 τῆς Ἀρκαδίας, κατὰ τὴν προσηγὴν τῆς Δελφικῆς Μαρτείας.
 ὠνομάζετο ποτὲ αὕτη ἢ Ἀρκαδία, καὶ Παρρῆσσία, καὶ Λυ-
 καονία, καὶ Γιγαντίς, καὶ Ἀζανία. οἱ Ἀρκάδες λέγονται
 γὰρ ἐσάθησαν ἀνδρειότατοι καὶ μαχιμώτατοι, μὲν ὅλον ὅπου
 ποτὲ αὐτοὶ δευρὸν ἐνίκησαν, μόνον αἴτιοι ἐγίνοντο εἰς ἄλλας
 γὰρ νικῶν, παρόμοιοι μὲν τὸν Ἡρακλέα. ἔθεν καὶ παροιμία
 ἐπεκράτησεν: „ Ἀρκάδας μιμνήμενος”. καθὼς καὶ ὑπὸ τῆς Ἡ-
 ρακλέως, ἢ: „ Ἐν τετραδί γερνηθῆναι”. ὁ ὁποῖος Ἡρακλῆς
 εὖς τετάρτη γερνηθεῖς, δι’ ἄλλας ἐκοπίαζεν. ἐλέγοντο οἱ
 Ἀρκάδες Προσέληνοι, διότι ἐτρέφοντο πρὸ Σιωδῆς τῆς Σε-
 λήνης, πνεῖ ὅπῃντες τὰς βάλανες ἢ ὅτι ἦσαν ὑβρισταί,
 καὶ τὰ ἐξῆς. ἐκεῖνον τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτον τὸ μνη-
 μα τῆς Ἀρκάδος, ἐκάλουν Βωμὸς τῆς Ἡλίας. ὄρος τῆς Ἀρ-
 καδίας ὑψηλότατον εἶναι, ἢ Κυλλήνη, εἰς τὴν ὁποίου τὴν
 Κορυφὴν ἦτον Νάος τῆς Ἑρμοῦ, καὶ ἀπ’ αὐτῆς ὠνομάζετο
 Κυλλήνιος, ὡς εἴρηται, ὅπως ἐκατασκεύασε τὴν λύραν, ἀ-
 πὸ τῆς ὄρεθείσης χελώνης. ἦτον ὀνομασθῆ ἢ Ἀρκαδία καὶ
 ἀπ’ ἄλλων πολλῶν, μάλιστα καὶ ἐκ τῆς ὕδατος τῆς Στυγῆς,
 εἰς τὴν ὁποίαν ὠμνυον οἱ Θεοὶ. αὐτὴν οἱ Ποιηταὶ καλεῖ-
 σι Πηγὴν τῆς Ἄδης. εἴσκετο πλησίον ἐν Φοσειῶ, ἢ Νω-
 γάκρει τῆ περι’ Ἀρκαδίαν Πηγῆ. ἔσαξε τὸ ὕδωρ αὐτῆς
 ἐξ ὑποτόμης πέτρας πρῶτον διά τινος ὑψηλῆς λίθου καταρ-
 χόμενον κατὰ σαγῶνα, εἶτα φθείρωντας τῆτον τὸν λίθον,
 ἔτρεχεν εἰς τὸν Κράθιν πεταμ. τὸ ὕδωρ αὐτῆς, τὸ ὁποῖον
 ἦτον θανατηφόρον τὸσον εἰς ἀνθρώπους, ὅσον καὶ εἰς ἄλλα
 ζῶα, καὶ κακῆα ἀγγεῖον, τὸσον ὑάλινον, ὅσον καὶ ὑπὸ εἴτι
 ἄλλο ἦτον, δευρὸν τὸ ἐβάσα, ὡσαύτ’ ὅπως ἐξ αὐτῶν τῶν Ἀγ-
 γείων, ἄλλα μὲν εἰδῶς ἔσκαζον, καὶ ἄλλα ὑπ’ αὐτῆς δια-
 λύον.

λύοντο· μόνον τὸ ἐβάσα τὸ κατασκάδασμακόν ἀγγεῖον ἐξ ὄνουχος Ἴππε· καὶ καθὼς ἡ φύσις ἔδωκεν εἰς ἐτέτερον τὸν τόπον τὴν θανατηφόρον Πηγὴν, ἕτως ἔδωκεν εἰς τὰ σωώσα τῶν Κυμαιθαέων τὴν σωσιζιάδη Πηγὴν, τὴν ὁποίαν ἐκ τῆ ὀποτελέσματος Ἄλυσον καλεῖται, διότι ἀνίσως καὶ κύων λυσασμῶς ἤθελε φαγεῖν τινὰ, ἢ ἄλλο φαρμακερὸν ζῶον, πίνωντας νερόν ἐξ αὐτῆς, ἀβλαβῆς ἐξ αὐτῶν ἔμενεν. Εἰς τὴν Ἀρκαδίαν ἐγένοντο καὶ πολλοὶ Ἀγῶνες, οἱ Λύκαιοι, ἀφιερωμένοι Λυκαίῳ Διὶ, εἰς τὰς ὁποίας ἐδίδετο βραβεῖον, Τρίπυς Χαλκῆς. οἱ Κόρειοι, οἱ Ἀλῆαιοι, καὶ ἄλλοι.

2. Μητρόπολις ταύτης τῆς Ἀρκαδίας, καὶ πρωτεύουσα πόλις, ἦτον ἡ Μεγαλόπολις εἰς τὸ Μεσόγειον, μεταγενέστερα δὲ, ὄχι μόνον ἀπὸ τὰς πόλεις τῆς Ἀρκαδίας, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὰς πόλεις ἄλλης τῆς Ἑλλάδος, κτισθεῖσα ὑστερον ἀπὸ τὸν Τρωϊκὸν Πόλεμον, μετὰ τὴν συμβεβηκὴν τῆ Ἐπαμινώνδα, καθ' ὃν καιρὸν ἐτέτος εἶχε νικήσῃ τὰς Λακεδαιμονίους εἰς τὰ Λεῦκτρα. ἀπ' ἀρχῆς φαίνεται αὕτη ναὶ μὴ ἦτον περιζωσμένη μετὰ Τείχος. Πατρίς ἐστάθη τῆ Πολυβία, Ἐπισκοπὴ ἦτον τῆ Μητροπολίτε Κορίνθου, ὑστερον ἐκλήθη Χερσιανέπολις, καὶ ἔγινε Μητρόπολις, λέγεται κοινῶς πῶρα Λιονταίει, τὸ ὁποῖον εἶναι Κώμη τανυῦ, ἢ αὐτὸ εἶναι αὐτὸ τὸ Λιονταίει, εἶναι ἡ Παλαιόπολις, ὅπερ εὐρίσκεται σιμὰ εἰς τὸ Λιονταίει. αὕτη λοιπὸν ἡ Μεγαλόπολις ἦτον ἐξαιρετός καὶ διάσημος, ἔ μόνον εἰς τὰς Πελοποννησίους, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλα μέρη, μετ' ὅλον ὅπερ τῶρα εἰς τοιαύτην κατέβασιν ἦλθεν, ὅπερ οὐδὲ ὁ τόπος αὐτῆς φαίνεται. εἰς τὸν καιρὸν τῆ Στράβωνος αὕτη ἡ μεγάλη πόλις ἦτον ἔρημος. Περὶ ταύτης τῆς πόλεως εἶπε τις τῶν Κομικῶν: Ἐρημία μεγάλη ἐστὶν ἡ μεγάλη πόλις, κατὰ τὸν Στράβωνα βιβλ. ι. ε. διὰ μέσθαι ταύτης τῆς Μεγαλοπόλεως ἔτρεχον ὁ Ἐλιασῶν ποταμὸς ὁποῖος τανυῦ κοινῶς λέγεται τὸ Πιοτάμι τῆς Καρύκενας, καὶ ἔ πολλῶν μακρὰν σμίγεται μετὰ τὸν ποταμὸν.

τὸν Ἀλφειόν. εἰς τὸν Ἐλιασουῦτα ποτ. εἰσβάλλει ὁ Ἀμίτιος ποτ. οἱ ὄροι τῆς Μεγαλοπόλεως, καὶ τῆς Ἡραιέων ἡσασ περὶ τὰς πηγὰς τῆς Βεφάγης ποτ. ἐκλήθη ἔτις ὑπὸ Βεφάγης Ἡρώς, παιδὸς τῆς Ἰαπέτῃς, καὶ τῆς Θόρτακος, ὅς τις ἐτοξάθη ἐν Φολόῃ τῆς ὄρει ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος, ἀόσια ἔργα πολμήσας εἰς τὴν Θεόν. ἀνω τῆς Μεγαλοπόλεως, κατὰ τὸ Μεσόγειον τίθεται τὸ Ἀφροδίσιον, αἱ Μοναί, τὸ Ὀρεσάσιον, τὸ Παλαῦτιον, καὶ κάτω αὐτῶν πρὸς τὸν Ἀλφειόν, ἡ Λυκόσουρα, ἡ ὁποία κείνεται ἡ φρεσβυτάτη τῆς πόλεως. καὶ αὐτῶν φρωτοῖδεν ὁ Ἥλιος, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐπῆρυν παράδειγμα οἱ ἀνθρώποι, καὶ τὰ ἐξῆς. Ἄνω ταύτης, εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν ἦτον Ἀθήναιον, ξέμακρὰ 5άδια 20., Ἄσσεια, καὶ ἐκεῖ ὅπῃ σμίγεται ὁ Γορτυῖος ποτ. μετὰ τὸν Ἀλφειόν, ἦτον ἡ Γόρτιον. ἐνταῦθα τῆς Γορτυνίης ποτ. τὸ ὕδωρ εἶναι ψυχρότατον, καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς ὅπῃ ἀγαίνει, καλεῖται Λέσιος, ὡσανὸν ὅπῃ ἀγαίνει, καὶ γονάται εἰς τὰ Λετρά τῆς Διός. εἶτα Μεθύδειον εἰς τὸν Ἀγρὸν τῆς Μεγαλοπόλεως. ἐκεῖ ὅπῃ σμίγεται ὁ Λάδων ποταμὸς, εἶναι ἡ Κορακόννησος. ἔτις ὁ Λάδων ποτ. ἀρχεται κατὰ τὸν Πλίνιον ἐκ τῆς Φειεῖς λίμνης, καὶ διερχόμενος διὰ τῆς Χώρας τοῦ Κλείπρος, σμίγεται μετὰ τὸν Ἀλφειόν. αὐτὸς κείνεται ὁ ὠραιότατος, καὶ μόνον τῆς ποταμῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ τῆς Βαρβάρων. μυθολογοῦσιν οἱ Ποιηταί, ὅτι ἔτις ἐσμίγη μετὰ τὴν Γλυῦ, καὶ ἐγέννησε παῖδα ὠραίας τὴν Δάφνιν, τὴν ὁποίαν ἠγάπησεν ὁ Ἀπόλλων, καὶ κυνηγῶντάς τιν, αὐτὴ ἐπαρακάλεσε τὴν Μητέρα τῆς Γλυῦ, ἡ ὁποία χαρῆσα τὴν ἐδέχθη, καὶ αὐτῆς ἀδουθεμένη τὸν Ἀπόλλωνα, ἀέδωκε φυτὸν τὴν Δάφνιν, τῆς ὁποίας τὰς κλώνες καὶ τὰ φύλλα ποιήσας ὁ Ἀπόλλων σέφανον, ἐσεφανώθη μετὰ αὐτὸν, διὰ τὸν ἔρωτα ταύτης. ὑπὸ τῆς Πηγῶν τῆς ἐν τῇ Κλειτορίᾳ τοῦ Λάδωνος, ἀπέχει ἡ πόλις τῆς Κλειτορίων, ἥτις παρῶν μετὰ ὄλον ὅπῃ εἶναι Κώμη, κοινῶς Κλείτορας καλεῖται, 5άδια 60.

Κλεί-

Κλείτωρ ὀνομάζεται ἢ ὁ ἐγγυὲς αὐτῆς ποτ. ὁ ὁποῖος σμί-
 γεται μὲ τὸν Ἀροαῖον ποτ. ἔσμακρὰ τῆς πόλεως. εἰς
 τὸν Ἀροαῖον ποτ. ἐγαίνουσι καὶ ἄλλοι ἰχθύες, ἢ μάλι-
 στα οἱ Ποικιλίαι, ἢτοι αἱ Πέτροβαι. μεταξὺ τῆ Κλείτωρος
 τῆς πόλεως, ἢ τῆς Μεγάλης πόλεως, ἦτον ἡ Λεΐλαια
 πόλις, πλησίον τῆς Κορακοννήσου ἦτον ἡ Ἀλίφερα πόλις.
 εἰς τὰ δεξιὰ τῆ Ἀλφειῶ τίθεται ἡ Ἡραία, κτισθεῖσα ὑ-
 πὸ Ἡραϊῶος τῆ Γίε τῆ Λυκάονος, ἔσμακρὰ πολὺ τῆς
 Μεγαλοπόλεως, λέγεται κοινῶς καὶ τὸν Μολέτιον Ραύο-
 λι. Τεγέα πόλις κτισθεῖσα ὑπὸ τῆ Τεγεάτω, πλησιό-
 χωρος μὲ τῆ Μαντινείαν, ἀφίσταται ἀπ' αὐτῆς τῆς Μαν-
 τινείας μίλια 12. ἑκατοικήθη ἡ Τεγέα ὑπὸ ἐνὲα Φυ-
 λῶν, ἢ εὐγάλον ἀνδρας πολεμικωτάτους ἢ ἀνδρείους, οἱ ὁ-
 ποῖοι ἐνίκησαν ποτὲ μὲ τὰ ὄπλα ἢ τὰς Λακεδαιμονίους.
 οἱ Τεγεάται εἶχαν παρωτεινὸν πόλεμον μὲ τὰς πλησιοχώ-
 ρας αὐτῶν Φενεάτας. εἰς αὐτῆ τῆ Τεγέαν πόλιν ἐρέ-
 θησαν τὰ ὄσα τῆ Γίγαντος Ὀρέου, ἐν Ὀλυμπιάδι 58.
 εἰς αὐτῆ ἠνθισαν Ἀείσαρχος ὁ Ποιητής, ὁ σύγχρονος
 τῆ Εὐριπίδου, ζήσας ἔτη 80. ἢ συγγράφας Τραγωδίας
 70. Ἐπισκοπὴ πρώτη ἦτον τῆ Κορίνθου, τανυῦ ὅμως τῆ
 Λακεδαιμονίας. δευρὲ εἶναι ἡ Τεγέα, ἢ νυῦ Μοχλὴ πό-
 λις, καθὼς τινὲς λέγουσιν, ἀλλὰ ἡ Ἐπισκοπὴ, πλησίον
 τῆς Τριπολιτζᾶς, μὲ ὅλον ὅπῃ τανυῦ εἶναι Ἐρίπειον,
 ὡσαῦτ ἢ ἄλλαι. τῆ Τεγέαν, τῆ Μαντινείαν, τῆ Νεα-
 πολίχνυ ἦτοι τὸ Νεόκαστρον, τὸ Σιδιρόκαστρον, καὶ ἄλλα
 Πολίσματα, ταῖς ἐλεηλάτησαν ὁ Τεραχάνης ὁ Στρατηγὸς
 τῆ Τέρκων. ἐκεῖνος ὅπῃ πηγυεῖ ἀπὸ τῆς Τεγέας εἰς τὸ
 Ἄργος, ἀφίπει εἰς μὲ τὰ δεξιὰ τὸ Παρθεῖον ὄρος,
 κοινῶς Παρθεῖ· πλησίον τῆ ὁποῖα εἶναι ἡ Μοχλὴ πό-
 λις ποτὲ, τανυῦ κρημισμὸν, ἢ εἰς τὰ ἀριστερὰ τῆ Λυ-
 κώνυ τὸ ὄρος. Μαντινεία, πόλις πρωτεύουσα τῆς κα-
 πωτέρας Ἀρκαδίας, κτισθεῖσα ὑπὸ Μαντίνου Γίε τῆ Λυ-
 κάονος· ὁ Ποιητής λέγει αὐτῆ Ἐρατινῆ, διότι ἦτον εἰς
 Κάμ.

Κάμπου καὶ Πολυάμπελος, τὴν ἐκατοίκησαν, κατὰ τὸν Γεωγράφον, οἱ Ἀργεῖοι ἐκ πρώτης Διήμων, ἐστάθη εὐδοξος μὲ τὴν νίκην, ὅπως εἰς αὐτὴν ἔκαμιν ὁ περὶφημος Ἐπαμινώδης, κατὰ τῆς Λακεδαιμονίων, ὁ ὁποῖος πληγασθεὶς βαρύνταται εἰς τὸν πόλεμον, ὅπως ἔκαμιν εἰς τὸ Χωεῖον, ὅπως ἦτον πλήρης Δρυῶν, μὲ τὸ Ἴερον τῆ Ποσειδῶνος, οὐ πολὺ σμακρὰ τῆς Πόλεως, τὸ ὁποῖον ἔκαλεῖτο Πέλαγος, ἔσωντας καὶ νὰ ἀπατηθῆ ὑπὸ τὴν ἀμφίβολον φωνὴν τῆς Δελφικῆς Μαντείας, τὸ ὁποῖον τῆ φροεῖπε νὰ φυλάττεται, ὅσον δύναται ὑπὸ τὸ Πέλαγος, ἐνοῶντας τὸ Μαντεῖον εἶπε τὸ Πέλαγος, καὶ ὄχι ἐκεῖνο, ὅπως ἐνόει αὐτός, καὶ ποτὲ πευδὲν ἔμβαῖεν εἰς Πλοῖον Θαλάσσης, κατ' ἑδύα τρόπον, ἀλλὰ διὰ τὴν γεγονέναν νίκην, μὲ χαρὰν ἀπέθανεν. οἱ Πολῖται ταύτης τῆς Μαντινείας, ὠνόμασαν τὴν Πόλιν τῆς Ἀντιγονίαν, εἰς χάριν Ἀντιγόνης τῆς Μακεδόνης, ὁ δὲ Ἀδελανός ὁ τῆς Ῥωμαίων Αυτοκράτωρ, ἀφαίρεσεν ὕψερρον εἶπε τὸ ὄνομα, καὶ πάλιν τὴν ὠνόμασε μὲ τὸ πρῶτον τῆς ὄνομα Μαντινείαν, λέγεται τώρα καὶ αὕτη Παλαιόπολις, καίτοι ὀλοτελῶς κρημιθθεῖσα, εἰς τὸν Κάμπου τῆς Τριπολιτζᾶς περὶ τὰ Τζιπιανά. ἀπ' αὐτῆς ἐκεῖνος ὅπως πηγέει καὶ τὸ Ἄργος, ἀπερνᾷ διὰ τῶν φρὸς τῆς Δειράδι Πυλῶν, αἱ ὁποῖαι ὀνομάζονται κοινῶς Πόρταις. ἔσ πολὺ σμακρὰν τῆς Μαντινείας, εἰς τὸν Κάμπου Λεβιδίου, κατὰ τὴν Λεωφόρον, εἶναι ἡ Πηγὴ, ὅπως ὀνομάζεται Ἄρρη, διάσημος εἰς τῆς Συγγραφῆς, ὀνομαθθεῖσα κατὰ τῶν τὸν τρόπον. ἡ Ῥέα ὅταν ἐγκύνησε τὸν Ποσειδῶνα, τὸν παρέδωκεν εἰς ποιμνιον Ἀρνῶν νὰ τρέφεται, ὅμως μὲ αὐτὰ ὑπὸ τῆς Πιμύων, τὰ ὁποῖα Ἀρνιὰ ἔβοσκον περὶ αὐτὴν τὴν Βρύσιν, ὑπὸ τῶν ὁποῖων ὀνομάθη Ἄρρη, ἡ δὲ Ῥέα αὐτὴ τῆς νηπίας, ἐφροασοειτο νὰ ἐγκύνησεν Ἰππειον Πῶλον, τὸν ὁποῖον ἔδωκεν εἰς τὸν Κρόνον νὰ τὸν φάγη, καθὼς ἀκόμι ὕψερρον, αὐτὴ τῆς Διὸς, τῆς ἔφερε λίθον ἐσπαργασωμένον, καὶ τὰ ἐξῆς. ἔσ σμακρὰν τῆς Μαντινείας τρέχει ὁ Ὄφης

φίς ποταμός, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ Ἄγις, ἢ, καὶ Ἀγισίπολις ὁ Υἱὸς τῆ Πausανίε ἐπῆρε τὴν Μαντιναίαν, ρίψας αὐτὸν κατὰ τῆς Τειχῶν αὐτῆς, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐξ ὀμῆς πλίνθου, ἥτιι φρὸς μὲν τὰς Ἐλεπόλεις ἀσφαλεστέρα ἐστὶ τῆς ὀπτῆς, καὶ τῆς λίθου. „ Οἱ μὲν γὰρ λίθοι διρρήγνυται, καὶ ἐκπηδῶσι τῆς ἁρμονιῶν, αἴτι δὲ ἔ, διαλύεται, δὲ μόνον ὑπὸ τῆ ὕδατος. Ἐξαιρετὸν ἦτον εἰς τὴν Μαντιναίαν, τὸ Ἱερὸν τῆ Ἰππίε Ποσειδῶνος, τὸ ὁποῖον κατεσκιάσαν ὁ Ἀγαμήδης, καὶ ὁ Τροφῶνιος, περὶ ἔ πολὺς ὁ λόγος. ἀκόμη πλησίον τῆς Μαντιναίας, καὶ τῆς Ἄρνης πηγῆς, εἶναι τὸ Ὀσράκινον ὄρος, καὶ τὸ Λυκαῖον ὄρος, καὶ τὸ Μαινάλιον. εἰς τὸ Λυκαῖον ὄρος εἶναι πηγὴ, Ἁγίῳ λεγομένη, τῆς ὁποίας τὸ ὕδωρ, τὸ αὐτὸ κατὰ τὴν ποσότητα ἦτον, ὅσον τὸ Καλοκαίρι, ὅσον καὶ τὸν Χειμῶνα· εἶχαν δὲ συνήθειαν οἱ Ἀρκαῖοι, ἀνίσως καὶ ἐκ τῆς πολλῆς ξηρότητος τῆς Καλοκαίρι, ἤθελε ξηρανθῆ ἡ Γῆ αὐτῶν, καὶ ἐπομνάως τὰ σαρτὰ αὐτῶν, καὶ τὰ δένδρα, ὁ Ἱερός τῆς Λυκαίας Διὸς ἐπήγαγον εἰς αὐτὴν τὴν πηγὴν τότε, προσφέρωντας δεήσεις καὶ ὄχας, καὶ θυσίας κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν, καὶ κόπτωντας μικρὸν βλασάει ἐκ Δρυὸς, τὸ ἔβανον εἰς τὸ νερὸν, ὄχι νὰ τὸ βυθίσῃ βαθέως, ἀλλὰ τέτοιας λογῆς, ὅπου μόνον τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς νὰ ἐγγίξῃ, καὶ βαίνοντας το, αὐτὸς τὸ ὕδωρ ἐταράττετο, καὶ ἀναθυμιάσις ἀνῆρχετο ὁμοία μὲ ὀμίχλιν, ἢ ὁποῖα κατ' ὀλίγον ἀνερχομένη, εἰς Νέφος μετεβάλλετο, καὶ αὐξανομένη μὲ τὴν συνδρομὴν τῆς Νεφῶν, εἰς βροχὴν μετετρέπετο, καὶ πίπτουσα ἢ βροχὴ εἰς τὴν Γῆν τῶν Ἀρκαίων, ἐχόρταινε τὰ σπέρματα, καὶ τὰ δένδρα αὐτῶν· ἦτον ἀκόμη εἰς αὐτὸ τὸ Λυκαῖον ὄρος, καὶ Νεὸς τῆς Λυκαίου Διὸς, εἰς τὸν ὁποῖον εἶδεις ἐτόλμα νὰ εἰσέβῃ, ἀλλ' ἀνίσως καὶ τινὰς καταφρονῶντας τὸ τοιαῦτον ἔθος εἰσέβαινε, δὲ ἦτον τινὰς λόγος ὅπως νὰ μὴ ἐπλήρωνε τὴν τιμὴν, καὶ εἰς διάσημα ἐνός ἔπερ νὰ μὴ ἀπέθνησκον. ἀκόμη ἀνίσως καὶ ἐξ

ἀγνοίας, ἢ θελόν εἰσέβη τινὰς Ἄθρώπος, ἢ Ζῶον, ποτὲ δὲ ἔρριπτε σκιαῦ. διὰ τῆτο καὶ οἱ Κυνηγοὶ ἐπαρατήρουν τὰ ζῶα, ἀνίσως καὶ ἔκανον σκιαῦ, ὅτι δὲ ἐτόλμων νὰ φανείσκον ἐκεῖνα ὅπῃ ἐμβῆκαν μέσα, καὶ ἦσαν ἄσκια. Μοῖρα τῆ Λυκαίης ὄρεος εἶναι τὸ Λεραύσιον ὄρος, εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι αἱ πηγαὶ τῆ Νέδα ποτ. ὁ ὁποῖος τρέχει παρ' αὐτῶ τῶ Φιγαλίαν πόλιν, ἢ ὁποῖα περιέχεται ἐν ὄρεσιν, ἐν ἀριστερᾷ μὲν, ὑπὸ τῆ καλουμένη Κουλίου, τὸ ὁποῖον ἀπέχει τῆς ποτὲ πόλεως σταδία 40., ἐν δεξιᾷ δὲ ὑπὸ τῆ Λαίης, εἰσβάλλει δὲ εἰς αὐτὸν τὸ Νέδαν ποτ. ὁ Λύμαξ ποτ. ἔσ πολὺ σμακραῦ τῆς θερμῶν Λατρῶν. ἔτος ὁ ποτ. ὅπῃ ἐκλήθη ὑπὸ τῆς Νέδας Νύμφης, τῆς τροφῆς τῆ Διός, καλεῖται κοινῶς Νέδινα, ἢ κατ' ἄλλους Λογγαρόλας, εἶναι ὁ δεύτερος κατὰ τὰς καμπὰς, καὶ τὰς ἐλιγμῆς, ὑπὸ τὸν Μαϊάνδρον. μεταξύ τῆς τῆ ὄρεος καὶ τῆ Εὐαῦ, ἔσ σμακραῦ τῆ Παμισῆ ποτ., εἶναι καὶ ἄλλο ὄρος, εἰς τὸ ὁποῖον ἦσαν τὰ θερμαῦ Λατρά, καὶ πόλεις τὸ Πλετώριον, πλησίον τῆς Μίνθης τῆ ὄρεος τὸ Ἀμάθιον, ἢ Οἰχαλία, ἢ ὁποῖα ἐκλήθη ὑπερον Ἀνδανία, ἢ καὶ Ἀρδανία, καὶ ἄλλαι πολίχνηαι κατὰ τῶ Μεσσηνίαν. Ἐρύμανθος πολίχνη ποτὲ τῆς Ἀρκαδίας. Ἐρύμανθος λέγεται καὶ ὁ ποταμὸς, ὁ ὁποῖος ἔχει τὰς πηγὰς ἐν ὄρει Λαμπία, τὸ ὁποῖον ὄρος Ἱερὸν ἐλέγετο τῆ Πανός, ὀλίγον κατωτέρω τρέχει ὁ ποταμὸς τῆς Ψωφίδος, ἢ ὁποῖα πρότερον Φηγία καὶ πολὺ πρότερον Ἐρύμανθος ἐλέγετο, καὶ πῶρα κοινῶς λέγεται Δημητζίαια, τετιμημένη ποτὲ μὲ Θρόνον Ἐπισκόπης. αὐτὸς ὁ Ἐρύμανθος ποταμὸς σμίγεται μὲ τὸν Ἀλφειόν. Σαλμώνη, πόλις ποτὲ, πλησίον τῆς ὀμωιύμης πηγῆς, ἐκ τῆς ὁποῖας τρέχει ὁ Ἐνοπιδίς ποτ., ἐμβάλλει δὲ εἰς τὸν Ἀλφειόν. καλεῖται πανυῦ κατὰ τινὰς Βαρνίχιος, ἐκτίθη ὑπὸ τῆ Σαλμωνέως τῆ ἐλθόντος ἐκ Θεσσαλῶν εἰ τῶ Ἡλείαν, καὶ ὀνομάσαντος τὸν ἑαυτὸν τῆ Δία, ὁ ὁποῖος ἐποίησε μὲ τὰς δρόμους πῶν Ἀρμάτων τοῦ

βρονταῖς ὡσπερ ὁ Ζεὺς. ὄθον κὴ διὰ τὴν ὑπέρηφανίαν του
 ὑπὸ τῷ Διὶ ἐκεραυνώθη. πλησίον τῆς Σαλμώνης ἦτον ἡ
 Ἡράκλεια. κὴ ἄλλαι πολλαὶ πόλεις μετρῶνται τῆς Ἀρ-
 καδίας ἀρχαῖαι. οἷον ἡ Στύμφαλος μεταξύ τῆς Μαντι-
 νείας, κὴ τῷ Κλείτορος πῶν πόλεων, ὑπὸ τὴν ὑπέρειαν
 τῷ Στυμφάλε ὄρει, ἡ ὁποία ἦτον ἐπ' αὐτῆς τῆς λίμνης,
 ὅταν οἱ ὑπόγειοι πῶροι κεκλεισμένοι δύνῃσαν, ὅταν δὲ ἐ-
 φράχθῃσαν, τότε ἐσησαν τὴν πόλιν, ξέμακρα τῆς λίμνης
 50. σταδίους. Φονεὸς πόλις, πλησίον τῆς Φονεῖς λίμνης,
 τῆς κοινῶς τῷ Φονιά λεγομένη. Κυλλινὴ ὑπὸ τὴν ὑπέρ-
 ρειαν τῷ Κυλλίε ὄρει. Ὀρχομένος, ἐν τόποις καθύπευθε
 κτιθεῖσα. Λυκερία, αὕτη σώζει μέχρι τῷ νῦν τὸ ὄνο-
 μα, καὶ τὰ λοιπὰ. πανυῶ δὲ ἀκρόνται μόνον τῆς Ἀρκα-
 δίας κωμοπόλεις, ἡ Καρύτεια, τὸ Λεονταίει, ἡ Τειπο-
 λιτζά, ἡ Ἰάκωβα, ἡ Πεζονίκη τῆς Μαντινείας, κὴ ἡ Δα-
 βίη πόλις ποτὲ τῆς Ἀρκαδίας, πανυῶ εἶναι σμικρὰ κώ-
 μη. Εἰς αὐτὴν τὴν Δαβίην ἐσυνήχθησαν οἱ Ἀλβανοὶ
 τῆς Πελοποννήσου, μετὰ τὴν ἀλωσιν αὐτῆς ὑπὸ τῷ Τούρ-
 κων, καὶ ἐσυλλογίζοντο ἀποστασίαν κατ' αὐτῶν, ὅτε ὁ Τε-
 ραχάνης κατεφάνισεν αὐτούς. Πρὸς τούτοις ἴσέον, ὅτι τὸ
 Πεδίον, ἢ τὸ Κάμπος, ὅπου εἶναι εἰς τὴν Μαντινι-
 κὴν Χώραν, ἢ τοῦ Λεβιδίου, μεταξύ τῆς Τροπολιτι-
 ζᾶς, Ἄργον καλεῖται, ὡσαύτῃ ὅπου τὸ βροχήσιον νερὸν,
 ὅπερ καταβαίνει ἐκεῖ ἐκ τῶν ὄρων, λιμνάζει, καὶ κάμνει
 τὸν τόπον νὰ μὴ δελεῖται. κὴ ἀπίσως κὴ δύνῃσιν ἡθελε κα-
 ταποντίζονται εἰς τὰ τῆς Γῆς χάσματα, βέβαια ἡθελε
 εἶναι λίμνη, κὴ τὰ ἐξῆς. Ἀπὸ τὰς ἀνωθεν πόλεις, τὴν
 μὲν Καρύτεναν ἐκτίσεν Ῥεγέντης ὁ Τηλέρις, ἀφ' ἧς ἔλα-
 βε Φέσδα εἰς τὰ Σκόρδα τοῦ Δρόγου, μετὰ τὸν Κόντε
 Τζουπφρές. ὁ Γιλτάρης Τεροζιέρης ἐκτίσεν τὴν Ἰάκω-
 βα κᾶσον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐ σμακρὰ τῆς Δημητζάνας,
 πανυῶ ἔρημον, καθὼς κὴ εἰς ἄλλας Ἐπαρχίας. ἄλλοι αὖ
 πὸ τῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς, οἷον ὁ Τζωαίνης Νιβέλες ἐκ-

τίσε τὸ Γεράκι εἰς τὴν Τζακωνίαν. ὁ Ἡμπερτέτζις Τρέν-
 μελας, τὴν Χαλακείτζαν. ὁ Μιζηθράς, καὶ ἡ Μάνη εἶναι
 κτίσματα τῶ Πείγκιπος. καὶ ἄλλος ἄλλα. οἷον τὴν Βελι-
 γόσιω, τὸν Νίκλητον, τὴν Ἀρακλωβόν, τὴν Ἀνδραβί-
 δα, τὸν Πορτικόν, κάστρον εἰς τὴν Ἠλείαν Ἐπαρχίαν,
 καὶ τὰ ἕξῃς. τὰ ὅποια δεῦν εἶναι ἀρχαῖα Κτίσματα.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΙΘ'.

Περὶ τῆς Μεσσηνίας.

1. Κατερχόμενοι ἐκ τῶ μεσογείῃ τῆς Πελοποννήσου, δια-
 τῆς κατωτέρας Ἀρκαδίας, ἐμβαίνομεν εἰς τὴν Μεσσηνίαν,
 ἡ ὅποια περιέχεται μεταξύ τῆς Λακωνίας πρὸς ἀνατολὰς,
 καὶ τῆς Ἠλίδος πρὸς δυσμὰς, ἔχουσα τὴν Ἀρκαδίαν ἄπο
 βορέως, καὶ ἄπο μεσημβρίας τὴν Θάλασσαν. μεταξύ ἔσσι
 τῶ Μεσσηνιακῆ, καὶ τῶ Κυπαρισίῃ τῶ Κόλπων. ἔλα-
 βε τὴν ὀνομασίαν ἄπο τῆς πρωτεύουσος πόλεως Μεσσηνίας,
 με ὄλον ὅπῃ ὁ Ὅμηρος εἰς τὸν κατάλογον, ὅπῃ κάμνει
 τῶ πόλεων, αἱ ὅποια ἐσεισαν ὄλον κατὰ τῆς Τρωάδος,
 ἐδεμίαν ἀνάμνησιν αὐτῆς κάμνει. ὅθεν συμπεραίνεται ὅτι
 πρὸ τῶ πολέμου τῶν Λακεδαιμονίων μετὰ τῶ Θηβαίων εἰς
 τὰ Λεῦκτρα, ἐδεμία πόλις ἐλέγετο Μεσσηνία. οἱ Μεσσηνιοὶ
 εἶχασιν πολέμους μεγαλωτάτους καὶ βαρυτάτους μετὰ τῆς γείτο-
 νας αὐτῶν τῆς Λακεδαιμονίας, εἰς τῆς ὁποίας ἔλαμψεν ἡ
 ἥρωϊκὴ καὶ ὑπὲρ ἀνδρωπον δυνάμις Ἀριστομένηους τοῦ
 Μεσσηνίου. διότι αὐτὸς μετὰ τὸ χεῖρε εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν
 πόλεμον, ἐφόνευσεν τὸν Θεόπομπον Βασιλέα. καὶ μετὰ αὐ-
 τὸν τριακοσίους Λακεδαιμονίους, καὶ τελευταῖον γεμάτος ἄπο
 δόξης καὶ βραβείων, ἔπεσε καὶ αὐτός. ὅρα τὸν Πausανίαν,
 καὶ ἄλλους.

2. Πόλεις λοιπὸν ἀρχαῖαι τῆς Μεσσηνίας ἦσαν, μετὰ τὴν
 Κυπαρισίαν, ἡ καὶ Κυπαρισίαν, (τὴν ὅποιαν τινὲς θέλου-
 σιν εἶναι ἡ νῦν Ἀρκαδία) μεταξύ τῶν ἐκβλαῶν τῶ Ἐλέκ-
 τρα,

ἔρα, καὶ τὰ Μῆδα ποτ., ἢ Πλατανῶδης, τὸ Κενέριον, ἢ Λεωφραιτικὴ Πύλος, τὴν ὁποίαν ἔκτισεν Ἡλῆος ὁ Τίος τῆ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Τυρρῶος, μεταξύ τῶν ἐκβολῶν τῆ Σέλα ποταμοῦ καὶ τῆ Κορυφασίας Ἄκρης, ὅταν ἐξασίασε μὲ τὸν Πελῖαν τὸν ἀδελφόν τε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Μεσσηνίαν. πλησίον ταύτης τῆς Πύλης τρέχει ὁ Σέλας ποταμ., εἰς τὸν ὁποῖον σμίγεται ὁ Ἐλεκτρας ποταμ. καὶ ὁ Κῆος, ὀνομάζεται κοινῶς αὐτὸς ὁ ποταμός, ὡσαύτῃ καὶ ἡ Πύλος, κατὰ τὸν Ὀρτέλιον, Γκαρδία· πλησίον ταύτης τῆ ποτ. δέσκεται ἡ Ἀχαΐα πηγή, καὶ εἰ πολὺ σμακρὰν ταύτης, ἢ Ἀλίαρτος κατὰ τὸ μεσόγειον, τὴν ὁποίαν ὁ Νίγρος λέγει, νὰ εἶναι τὸ Νεόκασρον. Λέφρειον ἔπρην τῆς Ἡλίδος, Γερηνία, ἀπὸ τῆς ὁποίας ὀνομάζεται ὁ Νέσωρ Γερλιώιος, ὡς καὶ ἄπο' τῆς Πύλης Πύλιος· μετὰ ταύτην Γερηνίαν, ἢ Ἐράνη, εἶτα τὸ Νάπι ὄρος. Αὐλαΐα, Πελαΐη, καὶ μετὰ ταύτην ἡ Διονυσίας πηγή. Μέρους σμικρὸν ταύτης τῆς Ἐπαρχίας, Μακαεΐα ἐλέγετο, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον ἡ Ὀρχαλία, καὶ τὸ Τράγιον. πλησίον τῆς θαλάσσης εἶναι τὸ Αἰγιάλειον ὄρος, καὶ ὑπ' αὐτὸ εἶται ἡ Πύλος τῶν Μεσσηνίων, ἀπέχουσα ἄπο' τῆς Πύλου τῆς Τριφυλίας σταδία 400., αὕτη ἡ Πύλος καλεῖται ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου Νήλεια κατὰ τὸν Πaus. καὶ Κορυφάσιον κατὰ τὸν Στέφ. (μὲ ὄλον ὅπου ἐτοῦτο εἶναι ἕτερον κατὰ τὸν Στράβ. Paus. καὶ Πτολ.) λέγεται κοινῶς ταυτῶν Ναβαεῖνος Παλαιός. αὕτη ἡ πόλις Πύλος πρότερον ἦτον κρημισμένη, καὶ εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, τὴν ἀνεκαίνισαν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν ἐκράτησαν. 15. ἔτη, εἰς ἀφέλειαν μὲν αὐτῶν, βλάβην δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, ἔχει λιμένα δ' ἄρυστον, εἰς αὐτῶν ἦτον τὸ Ἱερόν τῆς Κορυφασίας Ἀθηνᾶς, καὶ ὁ καλόμενος Οἶκος τῆ Νέσορος, καὶ τῆ καὶ ἄπο' γλώσσης μέλιτος γλυκίουν ῥέειν αὐτῆ. καὶ Σπήλαιον ἐντὸς τῆ πόλιος, ὅπου ἔλεγον νὰ ἠυλίζοντο οἱ βόες τῆ Νέσορος, καὶ τῆ Νηλείας, καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ κατὰ τὸν

Εὐσάθ., αὐτὴ ἦτον ἡ Πατρίς τῆς Νέσορος, καὶ ἀρχαιοτέραι τῶν ἄλλων. ἔσμακρὰ ταύτης τῆς Πύλης εἶναι καὶ δύο Νησῖα, ἡ μία ὑπὸ αὐταῖς τὰς Νήσους, ὅπερ κλίνει πρὸς δυσμὰς, λέγεται Πρώτη, ἡ ἄλλη ὅπερ κλίνει πρὸς Βορέαν λέγεται Οἰνῶσα, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ Ἀθηναῖοι κατέφευον τριακκοσίαις Λακεδαιμονίαις, ἄλλαις διὰ ξίφους, καὶ ἄλλαις ἄλλως, διὰ τὸ ὁποῖον ἐκλήθη Σφαγία, καὶ Σφακτεία. Κατωτέρω ταύτης πρὸς νότον εἶναι καὶ ἄλλη νῆσος Θηγαῖσα λεγομένη, ἀντικρὺ σχεδὸν τῆ Ἀκείτα Ἀκρωτηεῖς. αὐταὶ αἱ νῆσοι λέγονται καὶ μετὰ τὸ ὄνομα Οἰνῶσαι, καὶ κοινῶς Σαπικόντζαι, ἀντικρὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ Φοινικῆς λιμῶν. ἔσμακρὰ τῆ Ἀβαρῖναι, ἡ τῆς Πύλης τρέχει ὁ Ἀμαθὸς ποταμ., ὁ ὁποῖος, καὶ Παμισὸς, καὶ Πάσιβιος, ὑπὸ τῆ Πτολ. καλεῖται, λέγεται ἀκόμη καὶ Μαμασός, καὶ Ἀρκαδικὸς ὑπὸ τῆ Στράβωνος καὶ κοινῶς ὑπότινων Σπυρνάτζα. ὑπὸ ἄλλων δὲ ἄλλως, ὁ ὁποῖος εἰσβάλλει εἰς τὸν Ἀλφειὸν ποταμ., τὸ δὲ ταύτης Ἀκρωτήριον, Κορυφάσιον καλεῖται. ἕξακρὰ τῆ Κορυφασίαι Ἀκρῆ, 54. δια 100., εἶναι ἡ Μεθώνη, ἡ καὶ Μοθώνη, εἰς τὸν αὐτὸν Αἰγιαλὸν τῆς Μεσσηνίας, πόλις ὀχυρωτάτη, ἀπέχουσα τῆς Κορώνης μίλια 15. τῆς δὲ παλαιᾶς Πάτρας 120. καὶ τῆς Ταυάρας Ἀκρωτηεῖς 72. πρὸς δυσμὰς, τετιμημένη μετὰ θρόνον Ἐπισκόπου, ὑπὸ τῶ Παλαιῶν Πατρῶν Μητροπολίτην διατελέσσης. αὐτὴ πρὸ τῆ Τρωϊκῆς πολέμου Πηδασὸς ἐκαλεῖτο, καὶ ὕστερον ὠνομάθη Μεθώνη, ὑπὸ τῆς θυγατρὸς τῆ Οἰνῶσας Μεθώνης, τὴν ὁποίαν ἐγέννησεν ἐκ Παλλαιῆς, μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τρωάδος, μετοικήσας ὁμῶς μετὰ τὸν Ἀγαμέμνονα εἰς τὴν Πελοπόννησον. ἄλλοι λέγουσι τὴν ἐκλήθη ὑπὸ Μάθαι τῆ Σκοπέλαι, μετὰ τῆ ὁποίας τὴν θῆσιν, ὁ λιμῶν αὐτῆς γίνεται ὠφελιμώτερος, ἐπειδὴ καὶ κάμνη αὐτὸ τὸ Σκόπελον, σιωτέραν τὴν εἰσοδὸν τῶν Νηῶν, ἐκνεύον εἰς τὴν Θάλασσαν, καὶ ἐμποδίζον τὴν ὄρμην τῶν κυμάτων αὐτῆς. εἶναι καὶ αὐτὴ ἡ πόλις μία

τῶν ἑπτὰ, ὑπὸ ἐκείνας ὅπῃ ὁ Ἀγαμέμνων ἔταξε δια-
 πῶν πρέσβων, εἰς τὸν Ἀχιλλέα. διότι τότε ὤρξεν αὐ-
 τῷ τὴν Ἐπαρχίαν Μινέλαος ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης.
 ἐκυριεύθη αὐτὴ ὑπὸ τῶν Τέρκων, διὰ τῆς ἀπεισασίας
 τῶν φυλατῶντων, ἐν ἔτει 1500., εἰς τὸν καιρὸν τῆ Δού-
 τέρη Μπαϊαζίτ, τῆ 9. τῆ Αὐγέου, ἡμέρα Κυριακῆ,
 ὕστερον ἀφ' ἧ ἐπολέμησαν ἡμέρας 30., καὶ ὑπὸ τῶν Τέρ-
 κων ἐκόπησαν καὶ μόνον οἱ ἀνδρες, ἀλλὰ καὶ οἱ παῖδες αὐ-
 τῶν. Μετὰ τὴν ἀλωσιν ταύτης, ἐπροσκύνησαν καὶ οἱ Κο-
 ρωνάιοι, καὶ οἱ τῆ Ναβαρίου. εἰς τὰ Προάσειον ταύτης ἐκα-
 τοίκησαν ποτὲ (καθὼς λέγουσι) καὶ Μαῦροι, οἱ τινες ἐφύ-
 τευσαν τὸν ἐλαιῶνα αὐτῆς. ἠλευθερώθη μὲ τὰ ὄπλα τῶν
 Βενετῶν ἐν ἔτει 1686. πλησίον τῆς Μοθώνης ἦσαν αἱ
 Κολωνίδες, πόλισμα. Κολώνη, κοινῶς Γευσό. Ἀσίνη,
 ἀπ' αὐτῆς ἐκλήθη καὶ ὁ Μεσσηνιακὸς Κόλπος Ἀσιαῖος,
 πρώτης ἕσσης ἐν τῷ Κόλπῳ πρὸς δύσιν, καλεῖται κοι-
 νῶς πῶρα ὁ τόπος αὐτῆς Φανεραμυῖνη, κατὰ τὸν Σοφιανόν.
 κατὰ τὰ αὐτὰ μέρη πῶρα εἶναι ὁ Νέος Ναβαρίνος, Κά-
 στρον ἰχυρόν. Φινικὰς λιμὴν. Ἔλος πάλιν ποτὲ παρα-
 θαλασσία, καὶ ὁ Ἀκρίτας τὸ Ἀκρωτήριο, κοινῶς λεγόμε-
 νον Κάβο δὲ Γάλλο, ματαξὺ τῆς Μοθώνης πρὸς βορρῆαν,
 καὶ τῆς Κορώνης, ἀφ' ἧς ἀφίσταται πρὸς μεσημβρίαν μίλια
 18., ἀπ' αὐτῆ ἀρχεται ὁ Μεσσηνιακὸς Κόλπος. Κορώ-
 νη, πόλις παραθαλασσία, ὑπὸ τὴν ὑπαίρειαν τῆς Τημα-
 θίης, ἢ Θερματίης ὄρεος, ἐκαλεῖτο πρότερον Αἰπεία, εἶ-
 πε Κορώνη, ὑπὸ Ἐπιμηλίδου τῆ ἐκ Κορώνης τῆς Βοιω-
 τίας ἐλθόντος, εἶναι ὄχυρά, τετιμημυῖνη μὲ θράνον Ἐ-
 πισκόπου ὑπὸ τὴν Μητροπολίτην τῶν Παλαιῶν Πατρῶν,
 ἀπ' αὐτῆς καλεῖται ὁ Μεσσηνιακὸς Κόλπος, Κόφος τῆς
 Κορώνης· αὐτῷ τὴν πόλιν ἐπῆρεν ἐν ἔτει 1532. Ἰωάν-
 νης ὁ Αὐρίας, ἀλλὰ μετὰ τὸ ναὶ ἰδῆ ὁ Πέμπτος Κάρολος,
 ὅτι ἀπ' αὐτῆς δευ' ἔχει ὠφέλειαν, ἀλλὰ ζημίαν, διὰ τὰς
 ὁδοὺς, ὅπῃ ἔκαρτεν, ἐσήκασε τὰς ἐντοπίους Χριστιανούς,
 καὶ

κ. τὰς ἔφεραν εἰς τὴν Σικελίαν, καὶ τὴν Κορώνην ἀδελφεί-
 σας, τὴν ἄφητε πάλιν εἰς τὰς Τέρκας, ἐν ἔτει 1534.
 πλησίον τῆς Κορώνης εἶναι ὄρος λεγόμενον Τυρανίας,
 καὶ ἄλλο εἰς ἑκάτε τὰ μέρη, Τομὰς καλούμενον μετὰ τὸ να-
 τέμνη ὡσαυτὸ μάχαιρα. Μεσσήνη, ἡ ὁποία ἦτον πρότερον
 Μητρόπολις τῆς Ἐπαρχίας, ὡς εἴρηται, δεισκομένη
 πρὸς τὴν Ἰθάκην τὸ ὄρος, τὸ ὅποιον ὠνομάθη ἄπὸ Ἰ-
 θάκης τῆς τροφῆς τοῦ Διὸς, κατὰ καὶ ὁ Νήδας ποταμο-
 ῦ Νήδης τῆς ἄλλης τροφῆς αὐτοῦ, τὰς ὁποίας Νύμφας
 λέγουσιν οἱ Μεσσήνιοι, ναὶ ἀνέθρεψαν τὸν Δία, ὅταν οἱ
 Κέρητες λαθραίως ἔκλεψαν αὐτὸν εἰς τὴν Κλεφύδραν,
 διὰ τὸν φόβον τοῦ Κρόνου, καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ ὃν λόγον ἔχει
 τὸ ἐφιστάμενον ὄρος τῆς Κορίνθου, ἢτοι ἡ Ἀκροκόρινθος
 πρὸς τὴν Κόρινθον, τὸν αὐτὸν λόγον ἔχει καὶ τὸ ἐφιστάμενον
 ὄρος τῆς Μεσσιῶν, ἢτοι ἡ Ἰθάκη πρὸς αὐτὴν, οἱ ὁ-
 ποῖοι τόποι ἦσαν ἀρμόδιοι πρὸς τὴν ἐπακράτησιν τῆς Πε-
 λοποννήσου. διὰ τὸ καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἀσείως ἐ-
 παρακίνει Φίλιππον τὸν Τεττὸν τοῦ Δημητρίου, ναὶ πιάσῃ
 τὸν Ταῦρον ἐκ τῆς δύο κεράτων, αὐτὸν δὲ τὸν ναὶ τὸν
 κρατῆ· ταύτας τὰς δύο πόλεις, τὴν Κόρινθον, καὶ τὴν
 Μεσσιῶν, καὶ τὰ περὶ αὐτῆς ὄρη, κέρατα ἐνοσῶν καὶ
 Ταῦρον τὴν Πελοπόννησον. τὰ τεῖχη τῆς Μεσσιῶν ἦσαν
 ἐχυρώτατα, ὡσαυτὸ καὶ ἐν τῇ Ἀμβρόσῳ τῇ Φωκικῇ, καὶ ἐν
 Βυζαντίῳ, καὶ ἐν Ῥόδῳ καὶ τὰ λοιπὰ. Ἐλαβον ταύτην τὴν
 πόλιν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐν τῇ εἰκοστῇ ἔτει τοῦ Μισσηνιακοῦ
 πολέμου, καὶ κρημνίσαντες αὐτὴν, τὴν ἐξίσασαν μετὰ τὴν
 γῆν. εἰς τὴν Λεσθῆν περὶφῆμον ἦτον τὸ Ἱερὸν Παλά-
 τιον τῆς Κερήτων, εἰς τὸ ὅποιον ἐθυσίαζον κάθε λογῆς
 ζῶα, καὶ κάμνοντες ἀρχὴν ναὶ θυσιάζωσιν ἐκ τῆς Βοῶν,
 τῆς Τράγων, κατέβαινον μέχρι τῆς Πηνῶν, ρίπτοντές τε
 εἰς τὴν φλόγα. Οἱ Μεσσήνιοι ἐθυσίαζον καὶ Ταῦρον εἰς
 τιμὴν τοῦ Ἀριστομένης, τὸν ὅποιον πρὸ τοῦ ναὶ τὸν θυσιά-
 σωσι, τὸν ἔδον ἄπὸ τῶν κεράτων εἰς μίαν Στήλην, ἡ
 ὁποία

ὅποια ἐσέκετο πλησίον τῆ Ταύρου τῆ Ἀεισομένης, καὶ ὡσαύτως ἀστυκῆς ὁ Ταῦρος νὰ δύνεται, ἐπαράττετο ἐδῶ καὶ ἐμέγχεζε, τὸν ὅποιον παρετήρην, ἀίσιως καὶ ἤθελε σείσῃ τὴν Στήλην, ἢ τὸν ἀτυχὲς σημεῖον τῶν Μεσσηνίων, εἰς δὲ καὶ δυνῆθελε τὴν ταραξή, ἐκρίνετο παρ' αὐτοῖς, ἀτυχὲς καὶ κακόν. ἐπαυγύειζον ἀκόμη οἱ Μεσσηνιοὶ καὶ ἑορταὶς κατ' ἔτος, τὰς ὁποίας Ἰθωμαίως ἐκάλεον. ὁμοίως καὶ Ἀγῶνας Μουσικὰς, καὶ Ἀθλα, καὶ τὰ λοιπά. ὁ ποταμὸς ὅπῃ τρέχει πλησίον τῆς Μεσσηνίας Βάβυρας λέγεται, καὶ μετὰ τῶτον εἶναι ὁ Παμιστὸς ποτ. ὃς τις καὶ Πάσιος καὶ Πανύσιος λέγεται, καὶ κοινῶς Πιρνατζα, ἢ τὸ ποτάμι τῆς Νησίως, αἱ πηγαὶ τῶν ὁποίων εἶναι ἰατρικαὶ εἰς τὰ μικρὰ παιδία· εἰσέρχεται εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν Κόλπον, καὶ εἶναι ὁ μέγιστος ὅλων τῶν ἄρκων ποταμῶν, ὅπῃ εἶναι εὐδὸν τῆ Ἰθώμῃ. εἰς τὰ δεξιὰ αὐτῆ πόρρω τῆς θαλάσσης εἶναι τὸ Εὐαὸ ὄρος. Εὐαὸ ἐκλήθη μὲ τὸ νὰ εἴπῃ ἐκεῖ παρῶτον ὁ Διόνυσος Εὐοῖ, Βακχικὸν ἐπίφθεγμα, λέγεται κοινῶς Βερκαῖον. μεταξὺ τῶν ὄρων, καὶ τῶν ποταμῶν, ἦσαν καὶ πολίσματα, οἷον Λαμπειδία, Τείπολις, καὶ κατὰ τὸ μέρος τῆς Ἀρκαδίας Πανίστιον, Ὑπανία, Διποία, καὶ τὰ ἕξῃς. τόπος τις ὅπου εἶναι παρὰ τὸν Λαμιστὸν ποταμὸν λέγεται κοινῶς Νησί τῆς Δεῖζαγα, ἢ τῆς Τροιζῶος πόλεως, ἢ ὁποία Τροιζήν ἢ τὸν Μεσόγειος, πλησίον τῶν ποτ. 15. μίλια, (κατάτινας) ξέμακρα τῆς Ἰθώμῃς. καὶ ἀνωτέρω τῆς Τροιζήνος, ἦσαν αἱ Θουραὶ, πόλις Μεσόγειος, ἣτις ἐκαλεῖτο πρότερον Ἀνθεῖα, καίτοι ἐν ὄρει, ὑπερον δὲ τὴν ἐκατήβασαν εἰς τὸν κάμπου πρὸς τὸν Ἄρειν ποταμὸν, ὃς τις σμίγεται μὲ τὸν Πανίστιον. εἶπε Καλάμαι, κάμη Μεσόγειος. Μίμναι χωρίον. Φεραὸν, ἢ Φυραὶ, μεταξὺ τῆς Μεσσηνίας πρὸς Βορέαν, καὶ τῆς Ἀβέας πρὸς Μεσημβρίαν, ἀφ' ἧς ἀπέχει 70. στάδια. τῆς δὲ θαλάσσης ξέμακρα 5. στάδια 6., λέγεται ὑπότινων νὰ καλῆται κοινῶς Κεραμίδι. αἱ Φεραὶ πλησίον ἦσαν τῆς Νέδατος ποταμῶν· εἰς αὐτὸν τὸν ποτ. ἐγγύς, ἢ τὸν

τὸ Ἄλσος τῆς Καρνείας Ἀπόλλωνος, τὸ ὁποῖον κοινῶς λέγεται Κοροκλονεῖ, Ἐνόπη, Καρδαμύλη ξέμακρα τῆς Λακωνίων 60. στάδια, καὶ 8. τῆς Θαλάσσης. Νάπαι, Ἀβεία, ἢ Ἀβία πόλις ἐπὶ θαλάσῃ 20. στάδια ξέμακρα τῆς Νάπων, ἐκαλεῖτο πρότερον Ἴη. ὁμοίως καὶ ἄλλαι πόλεις μετῶνται τῆς Μεσσηνίας, αἱ Θυραῖαι, καὶ αἱ Φεραί. αἱ αὖτε ῥηθεῖσαι πόλεις ἐν τῇ ἀριστερᾷ τῆς Παμισσοῦ ἦσαν, καὶ τὰ λοιπὰ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Περὶ τῆς Λακωνικῆς Ἐπαρχίας.

1. Μετὰ τὴν Μεσσηνίαν, εἰσερχόμεθα εἰς τὴν Λακωνικὴν Ἐπαρχίαν, ἣτις καὶ Λακωνία καλεῖται, καὶ Λακεδαιμονία, καὶ κοινῶς μέρος αὐτῆς, Μαιῆ, καὶ μέρος Τζακωνία. καὶ ἐκτείνεται ὄχι μόνον κατὰ τὸν μεσημβρινὸν αἰγιαλὸν τῆς Πελοποννήσου, καθ' ὃν ἄπτεται τῆς Μεσσηνίας, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἀνατολικόν. ὠνομάσθη Λακωνική, ἅπλο τῶν Λάκων, τὸ ὁποῖον ὄνομα γίνεται κατὰ συκοπλῆν, ἅπλο τῶν Λακεδαιμόνιος, ὡς περ καὶ αὐτὸ ἅπλο τῆς Λακεδαίμων, ἢ ὁποία ἐκλήθη ἅπλο τῶν Λακεδαίμονος, τῶν ὁποίων Τίος ἦσαν ὁ Ἀμύκλας. ἢ ὅτι οἱ Ἡρακλεῖδαι ἐσυμφώνησαν ἀνάμεικτοντες νὰ μοιράσων αὐτὴν τὴν Ἐπαρχίαν μὲν κληρὸν, ὅθεν καὶ ὁ λαχὼν πρῶτος λαβεῖν αὐτὴν, Λακεδαίμων ἐκλήθη, δηλαδὴ: ἀγαθῶν δαίμονι ταύτῃ ἐλαβον, ἢ φανερώτερον εἶπειν, Λακεδαίμων, οἷον ἐλαχον ἢ τύχη, καὶ τροπὴ τῶν χ εἰς κ, Λακεδαίμων. καὶ πρότερον ὠνομάζετο Λακεδαίμων, καὶ ἢ Σπάρτη. ἢ Λακωνική Ἐπαρχία ἐλέγετο πρότερον Ἐκατόμπολις, διὰ τὸ ἐθῆσον ἐκεῖ κατ' ἔτος καὶ τὰ Ἐκατόμβαια, ὁμοίως ἐλέγετο καὶ Ἄργος Ἀχαικόν, καὶ μόνον ὅλη ἢ Πελοπόννησος, ἀλλὰ καὶ ἰδίως ἢ Λακωνική.

2. Οἱ Λάκωνες ἐσάθησαν διάσημοι εἰς τὴν ἀνδρείαν, καὶ εἰς κάθε τῆς ἐργασίας· παρετήρουν τὴν Σελήνῃ, καὶ μά-
 λιστα,